

ТЕХНІКА КАЙДЗЕН В ОСВІТІ

Лапузіна О.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Технологія Кайдзен (Kaizen, яп. безперервне вдосконалення) – комплексна концепція, що охоплює філософію, теорію та інструменти управління, які дозволяють досягти конкурентної переваги на сучасному етапі (CIP або Continuous Improvement Process). Основними елементами системи Кайдзен є наступні: 1. Командна робота. Усі співробітники повинні працювати як одна команда для досягнення спільної мети та бажаного покращення в роботі. 2. Персональна дисципліна. 3. Високий моральний стан. 4. Кружки якості. 5. Пропозиції щодо покращення. Кайдзен – це поняття, яке походить від японських слів кай – зміна та дзен – добре або найкраще. Кайдзен вперше був представлений на кількох японських підприємствах під час економічного відновлення після Другої світової війни, а з тих пір ця технологія поширилася по всьому світу. Найвідоміше практичне застосування цієї концепції було розроблено для японської корпорації Toyota Motor Corporation. Технологія Кайдзен лежить в основі методу Total Quality Management (TQM) і включає заходи щодо запобігання марнотратства, втрат, інноваційної діяльності та роботи з новими стандартами. У процесі безперервного вдосконалення (CPI) основна увага приділяється людині зі здібностями та знаннями, які є найважливішим активом організації. В освітньому сенсі це поняття відноситься до діяльності з постійного вдосконалення всіх функцій установ освіти, від середньої до вищої ланки. Успішність в освіті залежить від соціальної компетентності педагогів. Процес зміни мислення йде зверху вниз, і найкращою гарантією успіху ЗВО є зразкове лідерство. Необхідні зміни в підході до роботи проводить керівництво, показуючи приклад працівникам, які засвоюють ці зміни [1]. Кайдзен цінує час і розглядає його як стратегічний ресурс. А для всіх співробітників рекомендовані правила успішного проведення покращень: 1. Будьте готові відмовитись від традиційного мислення. 2. Подумайте над тим, як можна щось зробити, і не питайте, чому це не може бути зроблено. 3. Краще 50% рішення відразу, ніж 100% рішення ніколи! 4. Виправляйте помилки відразу. 5. Шукайте рішення, які коштують якнайменше! 6. Запитуйте багато разів і дізнавайтесь, що є справжньою причиною проблеми. 7. Десять осіб вирішують проблему краще за одного фахівця [2]. Кайдзен у навчальному процесі – це здоровий глузд і небайдужість у роботі, це підхід, орієнтований на поступове, кероване вдосконалення освітнього процесу, який є особливо важливим для країн, що розвиваються, для підвищення продуктивності і скорочення витрат за обмежений час із надзвичайною нестачею ресурсів.

Література:

1. García-Alcaraz, J. L., Oropesa-Vento, M., & Maldonado-Macías, A. A. (2017). Kaizen planning, implementing and controlling. USA: Springer.
2. Klemenčič, M. (2015). What is student agency? An ontological exploration in the context of research on student engagement (Eds. Klemenčič, M. Bergan, S. Primožič, R.) Student engagement in Europe: Society, higher education and student governance. Council of Europe Higher Education Series No. 20 (pp. 11-29). Strasbourg: Council of Europe Publishing.